

Évközi 30. vasárnap – 2014. október 26. – A év

Kisiskolás korukban egymás mellett üldögéltek a padban, s afféle gyerekbarátság is szövődött a két fiú között. Ügyesek, szorgalmasak voltak, jó eredményeket is értek el. Ahogy azonban elérkezett a kamaszkor, az egyik fiú észrevette, hogy a másiknak a ruhája rendszeresen dohányszagú. „Csak nem cigarettázol?” – kérdezte megrökönyödve. „Na és? Mi közöd hozzá?!” – vágott vissza a másik kissé ingerülten. „Csak annyi, hogy ez nem jó!” – felelte a fiú, és komoran csóválta a fejét. „Hogyne lenne jó, ha egyszer nekem jól esik!” – fellengzősködött a másik kiskamasz, és hiába próbálta a társa újra és újra lebeszélni, egyre inkább rászokott a dohányzásra. Középiskolában is egy osztályba jártak – de csak egy ideig. A dohányzó srác ugyanis szinte semmit sem tanult. Minden idejét az osztály, sőt az egész iskola szebb lányainak az elcsábítgatásával töltötte. Egyszerre több barátnőt is tartott, kihasználva és cserélgetve őket. Meg is bukott év végén, és elmaradt egykori barátjától. Ő azonban továbbra is próbálta jó útra téríteni, újra és újra figyelmeztette, hogy nem lesz jó, amit csinál. „Ugyan miért ne lenne jó, ha egyszer nekem jól esik?” – hangzott a már ismert kifogás. Ahogyan a tanulásban egyre több kudarc érte, a fiú a cigi és a lányok mellett az alkoholfüggőségre is egyre jobban belemerült. Korábbi padtársa és barátja aggódó próbálkozásaira mindig csak azt hajtogatta: „Nekem így jó, mert ez esik jól!” Nem is sikerült leérettségiznie, valami szakmát tanult nagy nehezen, de alkoholfüggősége miatt a munkában sem állta meg a helyét. A másik fiú felnőttként jó állást kapott, családot alapított, s leszámítva a hétköznapi étellel járó kisebb-nagyobb terheket, boldogan és kiegyensúlyozottan élte az életét. A lezüllött férfi azonban még negyvenéves sem volt, amikor behalt önpusztító életmódjába, ráadásul keserves magányban, hiszen önző magatartásával mindenkit elriasztott maga mellől.

Vajon mindig jó lenne az, ha az ember úgy szeretné felebarátját, mint önmagát?? Persze hogy jó lenne, de csak akkor, ha önmagunkat valóban tudjuk szeretni, vagy helyesen tudjuk szeretni. Bizony a társadalmi tapasztalat azt mutatja, hogy sok ember felebarátja nem igazán járna jól azzal a szeretettel, amit az illető önmaga iránt tanúsít! Vannak, akik kifejezetten gyűlölik önmagukat, nem tudnak együtt élni önmagukkal. Legalábbis józanon nem. Ez a legszörnyűbb, a leginkább önpusztító hozzáállás. Ők már elkönnyvelték, hogy visszavonhatatlanul elrontották az életüket, olyan súlyosan félresiklottak, hogy ebből már nincs visszatérés. Csak bírjuk ki valahogy, ameddig muszáj! Ha muszáj! Azonban sokan még azok közül is, akik azt állítják, hogy szeretik önmagukat, valójában rosszul, helytelenül és elégtelenül teszik azt. Megrekednek az „itt és most mi esik nekem jól” szintjén.

Miért van ez így? Mi történt az emberrel, hogy egyre kevésbé képes helyesen szeretni akár önmagát, akár embertársait? Az, hogy elfelejtette a szeretetparancs első felét, az Isten iránti mindenekelőtti, egész emberségünket magába foglaló szeretetet. Ahogyan szent II. János Pál pápa fogalmaz, az emberiség megpróbálja felépíteni az „ember világot” Isten nélkül. Azonban Isten, illetve a belé vetett hit, az iránta való szeretet nélkül az ember élete értelmetlenné és értelmezhetetlenné válik. Isten a szeretet forrása – belőle kiszakadva az embert sem tudjuk szeretni. Hogyan lehetne Istentől táplálkozva önmagunkat és másokat is helyesen szeretni?

Először is: aki hisz Istentben és bíz benne, az Isten szemén keresztül tekint önmagára és embertársaira. Ez jelenti elsősorban azt, hogy Jézus követésében, az Ő erényeinek gyakorlásában látja az emberi életet. Figyelembe veszi tetteiben, döntéseiben Isten törvényeit és útmutatásait. Elvárásait önmagával és másokkal szemben is nem az aktuális közvéleményhez, közérkölcshöz igazodva alakítja ki, hanem az evangéliumot olvasva, és Jézus példájának tükrében megvizsgálva saját mindennapjait. Persze mondhatnánk, hogy amennyiben Isten elvárásait vesszük alapul életmódunkat illetően, az csak még több csalódásra, önmegvetésre adhat alapot, hiszen nem tudunk olyan tökéletesek lenni, mint azt az

Atya várná, vagy ahogyan Jézus bemutatta. Azonban ne feledjük, hogy Isten szemével nézni önmagunkat és másokat jelenti a szüntelen irgalmasságot, a türelmet, megbocsátást, az új kezdet megadásának lehetőségét is! Ez az, aminek hiánya sokak számára lehetetlenné teszi önmaguk elfogadását: nem türelmesek önmagukkal, nem tudnak megbocsátani önmaguknak, és persze ebből következően másnak sem. Ugyanis hiába akarjuk a mindennapi közéletben egyre alacsonyabbra tenni az erkölcsi mércét, valójában nem tudunk megalkudni ezzel a kevesebbrel: se önmagunkban, se másokban. Istentől alkotott emberi természetünket nem tudjuk levetkőzni: az mindig is vágyakozni fog a tökéletes szeretetre, a tökéletes igazságosságra, a teljes boldogságra. Ha pedig tapasztaljuk ezzel szembeni elégtelenségünket, akkor vagy elkeseredünk és elkábítjuk magunkat, vagy állandóan másokat vádolunk és elégedetlenkedünk. Azonban lehetséges az önmagunknak és másoknak való megbocsátás útja is, amire leginkább Jézus adott példát. A megbocsátás és az új lehetőség útján pedig igenis lehetséges előrehaladás, jobba válás az ember számára.

A másik dolog, amit az Istenből forraszó szeretet jelent az ember számára, a teljességre törekvés. Teljesen, mindent belefoglalva szeretni önmagunkat és másokat. Értjük ezt a teljességet az időre is, és az ember valamennyi képességére, lehetőségére, céljára vonatkozóan is. Ez a teljesség hiányzik, amikor az ember nem helyesen szereti önmagát vagy embertársait. Az ember teljes élete nem csak a jelent vagy a közeljövőt foglalja magába, hanem az egész örökkévalóságot. Vagyis mind az önmagam, mind a mások iránti szeretetben elsődlegesnek kell lennie annak, hogy mi válik örök boldogságunkra és mi nem! Teljesen szeretni az embert azt jelenti, hogy egész emberségének kibontakozását akarom, abban segítem. Végző és legnagyobb céljainak fölismerésében és megvalósításában támogatom, nem csupán aprócska, mindennapi vagy gyorsan múló vágyainak kielégítésében. Ugyanezt akarom önmagamnak is, ha valóban szeretem magamat. Ebben az értelemben válik érthetővé a „jó” és a „jólesik” különbsége. Nem mintha ezek mindig ellentmondának egymásnak, de nem is mindig fedik egymást! Az embernek pillanatnyilag eshet jól olyasmi is, ami hosszabb távon rombolja életének egészét, akadályozza igazi céljai megvalósítását. Ezeket nem szabad kiszolgálni sem önmagunkban, sem másokban, ha valódi bennünk a szeretet. Istenbe vetett hitünk pedig segít a részleges és a végző célok elkülönítésében.